

***VÝROČNÍ ZPRÁVA
STÁLÉ MISE ČR PŘI OECD
ZA ROK 2002***

(INTERNETOVÁ VERZE)

V PAŘÍŽI DNE 28. ÚNORA 2003

Vedoucí Stále mise:

Ing. Jiří Maceška

*velvyslanec a
stálý představitel ČR při OECD*

Seznam zkratk:

BIE	Mezinárodní ústav pro výstavnictví
BIPM	Mezinárodní úřad pro míry a váhy
CCNM	Výbor pro spolupráci s nečlenskými zeměmi
CEMT	Evropská konference ministrů dopravy
DAC	Development Assistance Committee
DDA	Rozvojová agenda z Doha
ECSS	Executive Committee in Special Session
EDRC	Výbor pro ekonomické přehledy
EPOC	Výbor pro životní prostředí
ESA	Evropská kosmická agentura
EU	Evropská unie
EUTELSAT	Evropská komunikační a družicová organizace
EXPO	Světová výstava
FATF	Financial Action Task Force
G7/8	Skupina sedmi/osmi největších a nejvyspělejších zemí
HDP	Hrubý domácí produkt
HLGSI	High Level Group on Steel Issues
ICCP	Výbor pro informační, počítačovou a komunikační politiku
IEA	Mezinárodní energetická agentura
MCM	Ministerial Council Meeting
NEA	Nukleární energetická agentura
NEPAD	New Partnership for African Development
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OIE	Mezinárodní úřad epizotický
OIML	Mezinárodní organizace pro legální metrologii
OIV	Mezinárodní úřad pro vinnou révu a víno
PISA	Programme for International Student Assessment
PUMA	Výbor pro veřejnou správu
WSIS	World Summit on Information Society
WSSD	World Summit on Sustainable Development
WTO	Světová obchodní organizace

Obsah:

1.	Činnost OECD v aktuálním mezinárodním kontextu.....	1
1.1.	Nástin ekonomické situace v zemích OECD	
1.2.	Zvyšování transparentnosti ekonomiky	
1.3.	Rozvojová spolupráce, udržitelný rozvoj, zdraví	
1.4.	Jednání o obchodu	
1.5.	Boj s terorismem	
1.6.	Spolupráce s nečlenskými zeměmi	
2.	Vnitřní vývoj OECD, rozpočet.....	6
2.1.	Reforma OECD	
2.2.	Rozpočet OECD	
2.3.	Dobrovolné příspěvky do OECD	
2.4.	Změny ve vedení OECD	
3.	Nejvýznamnější akce OECD v roce 2002	8
3.1.	Ministerské zasedání Rady OECD	
3.2.	Forum OECD 2002	
3.3.	Zasedání Výboru pro rozvojovou pomoc	
3.4.	Zasedání energetických agentur	
3.5.	Další sektorová zasedání	
4.	Hlavní oblasti práce OECD ve vztahu k ČR.....	12
4.1.	Nové nástroje přijaté Radou OECD v roce 2002	
4.2.	Akce organizované ve spolupráci s OECD a nebo za účasti jejích zástupců	
4.3.	Examinátorská úloha ČR	
4.4.	Funkce zástupců ČR v orgánech OECD	
4.5.	Obsazování míst v sekretariátě OECD	
5.	Působení ČR v jiných mezinárodních organizacích.....	15
5.1.	Organizace v oblasti výstavnictví (BIE)	
5.2.	Organizace v oblasti dopravy (CEMT)	
5.3.	Organizace v oblasti vesmírného výzkumu (EUTELSAT, ESA)	
5.4.	Organizace v oblasti metrologie (BIPM, OIML)	
5.5.	Organizace v oblasti zemědělství (OIV, OIE)	
6.	Výhled činnosti na rok 2003	16
6.1.	Hlavní úkoly ČR v OECD v roce 2003	
6.2.	Přehled významných akcí v roce 2003	

1. Činnost OECD v aktuálním mezinárodním kontextu

V roce 2002 pokračovala činnost OECD v souladu se schváleným programem priorit. Organizace se zabývala aktuálními otázkami vývoje světové ekonomiky, snažila se prozkoumat a pochopit základní problémy ekonomického rozvoje v dnešním světě, čelit novým výzvám spojeným s globalizací i dalšími otázkami. Pozornost OECD proto na sebe poutala jak situace ve finančním sektoru mnohých zemí a zejména problémy spojené s pádem velkých soukromých společností, stejně jako opatření v boji s terorismem a korupcí. OECD usilovala rovněž o zvýšení své úlohy v oblasti podpory rozvoje rozvojových zemí a aktivně se zapojila do procesů přípravy rozvojových konferencí v Monterrey a Johannesburgu, přípravy multilaterálních obchodních jednání v rámci WTO, do podpory liberalismu a tržního hospodářství ve světové ekonomice i do posílení finanční a investiční důvěry a vytváření vhodného podnikatelského prostředí. V tomto smyslu hledala možnosti svého lepšího zapojení do spolupráce s mezinárodními organizacemi a rozvíjela rovněž kontakty s nečlenskými zeměmi, jejichž zájem o spolupráci s OECD neustále vzrůstá. Mimořádnou pozornost věnovala otázkám reformy vlastní činnosti, jejím prioritám, jakož i organizační struktuře, která by při omezených finančních zdrojích vedla ke zvýšenému a správně směřovanému výsledku. OECD plnila rovněž svoji funkci jakéhosi spojovacího článku mezi G7/8 a ostatními členskými zeměmi. Závěry ze summitů G7 se totiž promítají do její práce prostřednictvím politiky nejsilnějších členských zemí a OECD naopak působí jako určitý zpracovatel těchto záměrů především v oblasti analýz i následné diskuse.

1.1. Nástin ekonomické situace v zemích OECD

Rok 2002 lze charakterizovat souhrnně pro ekonomiky zemí OECD jako „nesmělé zotavování“ po předchozím hospodářském poklesu. Celkově růst HDP nepřesáhl 1,5%. V roce 2002 došlo k výraznému zpomalení růstu cen, naopak vzrostla nezaměstnanost. Dřívější razantní uvolnění v měnové a fiskální oblasti pomohlo oživit trh s byty a spotřebu vlád i domácností v roce 2002. Současně však došlo ke zhoršení fiskální pozice většiny států OECD. Nadále působila geopolitická rizika (nebezpečí terorismu, hrozba války s Irákem). Pokračoval další propad akciových a finančních trhů, který se promítl mimo jiné do hospodaření penzijních fondů a pojišťoven. Účetní skandály velkých korporací (*Enron*, apod.) vedly ke ztrátě důvěry investorů ve fungování tržních mechanismů a v dostatečnou úroveň regulace. Centrální banky reagovaly v průběhu roku na tato rizika dalším uvolněním měnové politiky na historická minima. Světové hospodářství zaznamenalo v roce 2002 snížení dynamiky mezinárodního obchodu a investic, v některých oblastech zesílily ochrannářské tendence (ocel, zemědělství). Silnější oživení ekonomik OECD se však dá očekávat, až po odeznění výše uvedených rizik, v závěru roku 2003 či spíše v roce 2004.

USA se nestaly v roce 2002 opětovným tahounem světové ekonomiky, nicméně díky proaktivní měnové a fiskální politice, která stimulovala domácí poptávku a růst, pomohly odvrátit riziko celosvětové hospodářské recese. Hospodářský růst v **Eurozóně** byl velmi mírný především v největších ekonomikách (Německu), kde se projevila nízká důvěra spotřebitelů i firem v budoucí vývoj. **Japonská** ekonomika dlouhodobě stagnuje a není schopna se vymanit z deflační spirály. U všech výše zmíněných ekonomik došlo ke zhoršení jejich rozpočtového hospodaření. Mezi členy OECD z EU se v této souvislosti rozvinula debata o dodržování paktu stability a růstu. Silný hospodářský růst se udržel ve zbytku anglosaských zemí, v Koreji, ve

Skandinávii a v zemích střední Evropy. Ekonomiky některých z těchto zemí projevily větší odolnost vůči nepříznivým vnějším faktorům díky provedeným strukturálním reformám.

V prosinci roce 2002 OECD publikovala **výhled vývoje ekonomiky** členských zemí. Pro americké hospodářství se předpokládá v roce 2003 hospodářský růst okolo 2,6%, silnější oživení by se mělo dostavit až v roce následujícím (3,6%). Japonsko v závislosti na provedených strukturálních reformách, a to především v bankovním sektoru, může očekávat postupný návrat k mírné růstové trajektorii (0,8% v roce 2003). Oživení v EU by mělo postupně pokračovat z 1,9% růstu HDP v roce 2003 na 2,7% v roce 2004. Inflace by se v následujících dvou letech měla ve většině ekonomik OECD udržovat na nízké úrovni okolo 2%. Naopak nezaměstnanost má stagnovat na 7% úrovni a počet lidí bez práce v Japonsku a USA by se měl přiblížit k vyšším hodnotám, která jsou charakteristická pro země eurozóny. Pro ČR očekává OECD v roce 2003 růst HDP o 3,3%, inflaci okolo 2,5% a míru nezaměstnanosti ve výši 7,4%.

1.2. Zvyšování transparentnosti ekonomiky

Problematika **řízení společností (Corporate Governance)** se v důsledku uvedených finančních skandálů dostala do popředí celosvětového zájmu. V této souvislosti se OECD znovu zabývala *Principy podnikového řízení*, které byly přijaty v roce 1999 a které by podle jejího mínění měly sehrát významnou úlohu právě v oblasti chování podniků. Během roku 2002 proběhlo několik diskusních fór na toto téma a v listopadu 2002 uspořádal generální tajemník OECD v Paříži kulatý stůl. Na základě ministerského mandátu začala také OECD pracovat na úpravě svých Principů ve světle předchozích událostí. Jejím cílem je v roce 2004 předložit novou revidovanou verzi, která vytvoří větší rovnováhu mezi regulací vlád a samoregulací podniků.

V rámci **boje proti praní špinavých peněz** pokračoval FATF (*Financial Action Task Force*) ve své tradiční činnosti zaměřené na monitoring nespolupracujících zemí. K uvalení finančních sankcí došlo vůči Nigérii a Ukrajině.

Boj proti korupci patří řadu let mezi nejvýznamnější priority a OECD disponuje v této oblasti vlastním nástrojem - *Úmluvou o potírání podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích*. Komuniké ze zasedání Rady na úrovni ministrů (MCM) v roce 2002 vyzvalo všechny signatáře Úmluvy k jejímu praktickému naplňování a rozšíření na nečlenské země. Pracovní skupina OECD pro boj s korupcí téměř ukončila monitoring legislativy všech signatářů a v letech 2001-2 zahájila druhou fázi monitoringu zaměřenou na prosazování úmluvy v praxi (proběhla examinace Finska, USA a Německa). Členské státy OECD považují tento způsob dohledu za cestu ke zvyšování povědomí o Úmluvě mezi veřejností a podnikatelskou sférou. V průběhu roku byla několikrát diskutována otázka účasti nečlenských zemí v Úmluvě a na práci pracovní skupiny. Finanční prostředky pro 2. fázi examinací zajištěny díky silné podpoře členských zemí OECD a dobrovolnému příspěvku Německa a Itálie.

1.3. Rozvojová spolupráce, udržitelný rozvoj, zdraví

Rok 2002 byl pro OECD bez nadsázky rokem "rozvojovým". Světové konference o obchodě (Doha), financování rozvoje (Monterrey) a summit o udržitelném rozvoji (Johannesburg) znamenaly nový impuls pro rozvojovou spolupráci a patřily rovněž mezi hlavní témata MCM 2002. Jako příloha ministerského komuniké byla přijata tzv. **Rozvojová deklarace**, která

potvrdila, že OECD má své nezastupitelné místo v mezinárodní spolupráci a vytyčila hlavní oblasti, na které se OECD hodlá zaměřit. OECD deklarovala svoji podporu rozvojovému procesu hlavně prostřednictvím soudržnosti rozvojových postupů, podpory transparentní správy a řízení, zajištění dostatečné finanční rozvojové pomoci a zlepšení její výkonnosti.

Prioritní místo patřilo tzv. **koherenci politik pro rozvoj**, neboť OECD zde může využít svého multioborového charakteru. OECD nyní usiluje o to, aby v podstatě každá aktivita v jednotlivých oblastech brala ohled na problematiku rozvojové spolupráce a podporovala rozšiřování znalostí OECD mezi rozvojové země. Rozvojová agenda se totiž netýká pouze Výboru pro rozvojovou pomoc (DAC), ale prostupuje napříč strukturou OECD (mj. obchod a rozvoj, zemědělství, zdraví - HIV/AIDS, energetika, role informačních a komunikačních technologií v rozvoji, atd.). Ze summitu G7/G8 v Kananaskisu vzešel podnět pro spolupráci OECD s africkými zeměmi. OECD hodlá využít své dlouholeté zkušenosti s procesem "peer reviews", které se mají stát jedním z hlavních nástrojů *Nového partnerství pro africký rozvoj (NEPAD)*.

V návaznosti na ministerský mandát z roku 2001 pokračovaly práce na třiletém **horizontálním projektu udržitelného rozvoje**, průběžná zpráva byla předložena MCM v květnu 2002. K lepší koordinaci práce byla zřízena dočasná pracovní skupina pro udržitelný rozvoj. Její byro se skládá z předsedů jednotlivých výborů všech tří pilířů udržitelného rozvoje a je vedeno předsedou výboru ekonomické politiky. První zasedání skupiny se uskutečnilo v dubnu 2002. Horizontální projekt spadá přímo do kompetence gen. tajemníka OECD. Z časových i finančních důvodů se v rámci projektu organizace zaměřila na následující priority: zpráva pro Světový summit k udržitelnému rozvoji v Johannesburgu (WSSD), indikátory využitelné v ekonomických, sociálních a ekologických přehledech OECD (*peer reviews*), práce na překonání překážek k odstranění ekologicky škodlivých dotací a na sociálních aspektech udržitelného rozvoje.

Pro **Johannesburgský summit** připravil sekretariát OECD, který se zúčastnil celého přípravného procesu, samostatnou zprávu "*Společně k udržitelnému rozvoji: zkušenost OECD*" (*Working Together Towards Sustainable Development: the OECD Experience*). Zpráva obsahovala hodnocení pokroku členských zemí v uplynulé dekádě a objasňovala některá z hlavních poselství práce OECD na poli udržitelného rozvoje. Konstatovala, že v naprosté většině zemí OECD se ekonomický růst udržel a sociální podmínky zlepšily, a poukázala i na to, jaké nástroje k tomu přispěly. Je si však zároveň vědoma toho, že udržitelný rozvoj musí být řešen zároveň se snižováním chudoby. Vzhledem k vlivu zemí OECD na globální ekonomiku a stav životního prostředí se organizace přihlásila k vedoucí úloze při řešení otázek udržitelného rozvoje.

OECD již začala na práci spojené s vytvořením souboru **indikátorů**, které mají monitorovat, jak se země OECD vypořádávají jak se stálými, tak nově se objevujícími výzvami v ekonomické, sociální i environmentální oblasti. V první etapě se vyvíjí rámec pro individuální přehledy zemí - identifikuje se výběr politických témat a soubor indikátorů relevantních k jejich analýze. Druhá fáze zahrne aktuální přehledy v rámci Výboru pro ekonomické přehledy (EDRC). Třetí fáze shrne výsledky a závěry. Podle ministerského požadavku OECD pokračuje v práci na environmentálních daních. V současné etapě je zaměřená na konkurenci a přerozdělovací efekty, kombinaci environmentálních daní s dalšími politickými nástroji, jako např. obchodovatelná povolení.

Dalším horizontálním projektem, kterému OECD přikládá velkou váhu, je **Projekt zdraví**. Zdraví je dnes všeobecně uznáváno za základní faktor dlouhodobého ekonomického rozvoje. Na vývoji analýz vztahu mezi chudobou a zdravím, určených především pro rozvojové země, proto OECD dlouhodobě spolupracuje se Světovou zdravotnickou organizací. Projekt je tříletý a je

zaměřen na prověření fungování systémů zdravotní péče členských zemí OECD a analyzování faktorů, které toto fungování ovlivňují. Práce byla zahájena v roce 2001 a rozdělena do 4 tématických částí. Členské země si stále více uvědomují, že v prostředí stárnoucí populace, zvýšených očekávání veřejnosti, rozvoje drahých lékařských technologií a pokračující nerovnosti v přístupu k lékařské péči, nemohou stačit k řešení problému jen dodatečné finanční prostředky. Proto je cílem této aktivity napomoci rozhodovací sféře při formulaci politiky, která by přispěla ke zlepšení těchto systémů. Čtyři tématické části horizontálního projektu zahrnují hodnocení vlastností systému a jeho řízení, vysvětlení rozdílů výkonnosti, základní zlepšovací péči (o staré a duševně nemocné), celkové zhodnocení systému. Každý z těchto projektů obsahuje řadu dílčích menších projektů, z nichž některé navazují na již existující mezinárodní spolupráci zemí OECD.

1.4. Jednání o obchodu

V průběhu celého roku 2002 v OECD probíhala diskuse a pokračovaly práce spojené s novým kolem **obchodních jednání ve WTO**, rozpracováním dokumentů z Doha a přípravou na nadcházející jednání v Cancunu. OECD se již tradičně zaměřila na analytickou podporu s využitím poznatků zejména v oblasti komparativních analýz na odvětvové resp. sektorové úrovni, včetně mapování teorie a praxe jednotlivých sektorů (*kalibrace*). Klíčovým tématem bylo dodržování termínů stanovených Rozvojovým programem z Dohy (*Doha Development Agenda - DDA*). OECD rovněž v řadě diskusí zvažovala svůj možný podíl na obchodních jednáních, využití své úlohy neformálního fóra pro jednání s rozvojovými zeměmi (např. během MCM), jakož i získání aktivnější úlohy v tomto směru ve světě.

V průběhu roku 2002 pokračovala snaha OECD nalézt řešení z krizové situace na trhu **oceli**. Pod vedením zástupce gen. tajemníka proběhla celkem tři jednání na nejvyšší úrovni (*High Level Group on Steel Issues, HLGSI*), jejíž význam byl potvrzen i Ministerským zasedáním Rady OECD. Byl ustanoven program dvou pracovních skupin s tím, že další práce se má zaměřit jak na kontrolu plnění útlumových programů a snižování nadbytečných kapacit, ke kterým se jednotlivé země zavázaly (*Capacity Working Group*), tak na vyhodnocení negativních vlivů a dopadů vyplývajících z provádění dotací a jednostranných obchodních opatření (*Disciplines Study Group*). Cílem skupiny HLGSI, která zahrnuje kromě členských zemí OECD i ostatní klíčové producentské státy, je ukončit práce v průběhu roku 2003, přijmout a schválit multilaterální dohodu, která by upravovala způsob uplatňování subvencí do ocelářského průmyslu v celosvětovém měřítku.

1.5. Boj s terorismem

Přestože bezpečnostní otázky nepatří k tradičním tématům OECD, stala se otázka terorismu významnou součástí práce celé organizace v roce 2002, neboť má průřezový charakter a řadu ekonomických, sociálních a ekologických souvislostí. OECD ve snaze přispět k mezinárodním aktivitám zaměřeným na boj s terorismem, proto vytipovala oblasti, které se terorismu nějak dotýkají a nebo ho mohou ovlivnit. Chystá i souhrnnou zprávu pro zasedání ECSS. Z této řady otázek si bližší pozornost zaslouží následující oblasti:

Problematika **potírání financování terorismu** dominovala činnosti FATF v roce 2002. Došlo k postupnému naplnění akčního plánu, který vycházel z 8. doporučení FATF v boji proti financování terorismu. V lednu 2002 uzavřeli členové FATF sebehodnocení v této oblasti a zároveň vyzvali ostatní země k podobnému postupu do 1. září 2002. FATF během roku 2002

obdržel více jak 50 hodnotících dotazníků, mezi které se zařadila i odpověď ČR. Generální sekretář FATF P. Moulette informoval o podniknutých opatřeních a budoucích krocích účastníky ECSS v listopadu 2002.

Na půdě **Obchodního** výboru byl projednán a MCM postoupen rozsáhlý materiál provádějící analýzu dopadů mezinárodního terorismu na světovou ekonomiku. Důraz byl přitom kladen na události 11. září v širokém celosvětovém kontextu. Za tímto účelem byla sledována jak míra přímého zasažení klíčových oblastí světového hospodářství, tak rovněž jejich sekundární vliv na celou řadu dalších navazujících odvětví služeb a průmyslových oborů.

Problematika mezinárodního terorismu našla svojí odezvu i v **Mezinárodní energetické agentuře (IEA)**. Bezpečnost zásobování energetickými surovinami (*Security of Supply*) se v průběhu celého období roku 2002 stala jedním z klíčových témat prakticky všech výborů IEA. Byla organizována řada mezinárodních fór za přítomnosti zástupců energetického sektoru včetně zástupců průmyslové a podnikatelské sféry, s cílem diskutovat a nalézt způsob minimalizace vlivů a dopadů mezinárodního terorismu jak na vývoj světových cen energetických surovin, tak zejména jejich bezpečnou přepravu a skladování. Byl schválen Plán odezvy na případnou hrozbu stavu nouze (*Contingency Plan*), jehož cílem je zajištění okamžité a společné reakce členských zemí agentury na vznik ropné krize.

Klíčová v této oblasti byla rovněž činnost **Agentury pro jadernou energii (NEA)** na půdě *Výboru pro bezpečnost jaderných zařízení (CSNI)*. V průběhu roku 2002 byl s ještě větší naléhavostí diskutován program kooperace ve výměně vědeckých a technických informací, zaměřených na vyřazování stávajících jaderných zařízení a spoluúčast NEA v aktivitách MAAE, koncentrujících se zejména na havarijní situace a reakce směřující k jejich rychlému odstraňování (horizontální projekt s účastí FAO, ILO, WHO a řadou dalších mezinárodních institucí).

Pracovní skupina pro **biotechnologie** se začala zabývat přístupem k patogenním organismům uloženým v tzv. Centrech biologických zdrojů za účelem lékařského výzkumu. Panuje obava, že patogenní organismy by mohly být zneužity teroristy, proto je cílem vytvořit standardy, které by vyvážily bezpečnostní hlediska s potřebou vědeckého přístupu. Výbor pro **informační**, počítačovou a komunikační politiku zpracoval revidovanou "*Směrnici o bezpečnosti informačních systémů a sítí*", jejímž cílem je rozšířit "kulturu bezpečnosti". Směrnice se stala významným příspěvkem OECD k boji proti terorismu, což dosvědčuje fakt, že se stala základem příslušné rezoluce 57. Valného shromáždění OSN.

Na zasedání evropských ministrů dopravy v Bukurešti v květnu 2002 byla přijata ministerská deklarace CEMT o boji proti terorismu v **dopravě**, ke které se připojily i ostatní země OECD (USA, Japonsko, Kanada a Korea). Svým dílem přispívá k bezpečnosti v dopravě i Výbor OECD pro námořní dopravu, který v roce 2002 zahájil čtveřici nových projektů. K hlavním oblastem jeho zájmu patří otázky vlastnictví a kontroly lodí (v nepřehledných vlastnických strukturách se mohou ztratit teroristické skupiny) a verifikace nákladu (náklad se pohybuje různými dopravními prostředky - lodě, vlaky, automobily - což dokazuje význam širší intermodální spolupráce).

Boj proti terorismu se výrazně promítl i do spolupráce OECD s nečlenskými zeměmi. V této oblasti OECD uvažuje o vytvoření zvláštního programu pro Střední Asii, který však zatím nenašel podporu. Uskutečnila se však expertní **schůzka o Afghánistánu** v květnu 2002 v Paříži za účasti více než 80 expertů, včetně zástupců dočasné afghánské správy. Problémy Afghánistánu a tzv. *poor performers* obecně pak byly diskutovány i během zasedání DAC na ministerské

úrovni. Zpráva o prevenci terorizmu v rozvojových programech bude předložena na ministerském zasedání DAC v dubnu 2003.

1.6. Spolupráce s nečlenskými zeměmi

Spolupráce OECD s nečleny patří k oblastem, které se rychle rozšiřují a zasahují do agendy téměř všech výborů. Přestože se finanční prostředky na tuto činnost snižují, zvyšuje se podíl z dobrovolných příspěvků. Spolupráce s nečleny probíhala jak v rámci programu Výboru pro spolupráci s nečlenskými zeměmi (CCNM), tak i prostřednictvím jednotlivých direktoriátů. V této oblasti byl ke zvýšení koordinace vytvořen jeden *cluster* zahrnující ty části OECD, které se zabývají rozvojovou spoluprací. Řada nečlenských zemí se účastnila na práci jednotlivých výborů a pracovních skupin jako pozorovatel.

Spolupráce se koncentruje především na **velké země**, zejména Rusko, Čínu a Brazílii. Spolupráce s ostatními zeměmi probíhá především v rámci regionálních programů a nebo globálních fór. Pozitivně byla hodnocena hlavně spolupráce v rámci globálních fór otevřených široké účasti. V roce 2002 se uskutečnila fóra k udržitelnému rozvoji, znalostní ekonomice, řízení, daním, energetice a energetickým surovinám, obchodu, mezinárodním investicím, zemědělství a konkurenci. Tradičně je věnována velká pozornost spolupráci s nečleny v oblasti životního prostředí. Výbor EPOC na svém dubnovém zasedání podpořil založení neformální poradní skupiny (*Informal Advisory Group*), jejímž úkolem by bylo pomáhat sekretariátu v přípravě a rozvoji konferencí Globálního fóra udržitelného rozvoje.

Spolupráce se **zeměmi jihovýchodní Evropy** je soustředěna především na oblasti investičního přehledu, protikorupčních opatření a dobrého řízení realizovaných v rámci *Paktu stability* (investice, antikorupce, good governance). ČR na tento program v roce 2002 poskytla dobrovolný příspěvek.

2. Vnitřní vývoj OECD, rozpočet

2.1. Reforma OECD

V roce 2002 byla mimořádná pozornost věnována reformě OECD. Její potřeba vychází jednak z vývoje na mezinárodním poli a nutnosti lépe specifikovat zadání OECD mezi ostatními mezinárodními organizacemi a jednak z potřeby soustředit nutné zdroje a síly na hlavní priority, aby bylo dosaženo co nejlepšího výsledku (*output oriented*). Činnost organizace by se měla soustředit především na její výstupy, které se mají týkat šesti oblastí:

1. Podporovat udržitelný ekonomický rozvoj, finanční stabilitu a strukturální přizpůsobení;
2. Zajistit možnosti zaměstnání pro všechny, zlepšovat lidský kapitál a sociální soudržnost a podpořit udržitelný rozvoj;
3. Přispívat k utváření globalizace ke prospěchu všech prostřednictvím rozvoje obchodu a investic;
4. Zvýšit řízení ve veřejném i soukromém sektoru;
5. Přispívat k rozvoji nečlenských ekonomik;
6. Účinné a efektivní řízení OECD.

Jedním z prvních výsledků práce byl návrh na **vytvoření tzv. "clusters"**, které by sloučily výbory do skupin podle blízkosti agendy (viz výše uvedené oblasti), což by mělo podpořit vzájemnou synergi.

Změny vyvolalo vytvoření **clusteru pro rozvoj a spolupráci s nečleny** složeného z CCNM, DCD/DAC, Rozvojového centra a *Klubu pro Sahel*. Rada schválila vytvoření Řídící rady Rozvojového centra, která nahradila dosavadní Poradní radu a zařazení Rozvojového centra do OECD jako jednoho z direktorátů. Sekretariát *Klubu pro Sahel* byl současně včleněn do sekretariátu CCNM.

S platností od 1. září 2002 byla v rámci sekretariátu OECD sloučena problematika územního rozvoje a veřejné správy (PUMA). Vznikl tak nový **Direktorát pro veřejnou správu a teritoriální rozvoj**, jehož ředitelkou se stala dosavadní šéfka PUMA Odile Sallard. Tato změna se netýká Programu pro místní rozvoj (LEED), který byl začleněn zpět do direktorátu DELSA.

Význam vzdělávání pro rozvoj členských zemí zdůraznila další změna, která se na návrh generálního tajemníka uskutečnila od 1. září 2002, kdy byl vytvořen nový samostatný **Direktorát pro vzdělávání** (Directorate for Education) vyčleněním z dosavadního Direktorátu pro vzdělávání, zaměstnanost, práci a sociální věci – DEELSA. Ředitelem direktorátu byl jmenován Berry McGaw, který předtím působil ve funkci zástupce ředitele DEELSA, Johna Martina.

V oblasti zlepšení spolupráce a koordinace mezi OECD a přidruženými orgány by mělo dojít k podstatnější změně pouze ve vztahu k Evropské konferenci ministrů dopravy (ECMT), kde bylo navrženo **vytvoření jedné společné výzkumné jednotky pro dopravní politiku** na přelomu let 2003/4.

2.2. Rozpočet OECD

Situace kolem rozpočtu byla v popředí pozornosti řady zasedání OECD. Po řadě úprav se podařilo dohodnout základní záměr rozpočtu ve výši 190,9 mil. EUR pro rok 2003 a 194,3 mil. EUR pro rok 2004. Vychází z nulového nominálního růstu zvýšeného o předpokládanou inflaci 1,8 % ročně. V rozpočtu se významně zvýšil podíl realokace zdrojů na nové aktivity, což umožnilo mnohem více změnit zaměření práce OECD. Schválení těchto základních záměrů umožnilo přijmout provizorní rozpočet na první čtvrtletí s tím, že se předpokládá, že by celkový rozpočet mohl být schválen do konce března 2003.

Příprava na **rekonstrukci sídla OECD** se pomalu dostala do realizační fáze. Začátkem roku 2003 by měla Rada schválit zahájení přestavby podle vybraného projektu.

2.3. Dobrovolné příspěvky do OECD

Při snižujícím se reálném rozpočtu se organizace bez dobrovolných prostředků neobejde, pokud se má realizovat řada programů, na nichž mají členské země zájem. Výše dobrovolných příspěvků proto v posledních letech prudce roste (činí cca 25%), což vedle pozitivního efektu vede i k potřebě zahrnout je do celkového procesu "prioritizace" OECD. OECD se zabývala rovněž otázkou plného pokrytí administrativních a dalších nákladů spojených s realizací takovýchto projektů z dobrovolných příspěvků.

ČR v roce 2002 poskytla několik dobrovolných příspěvků v celkové hodnotě téměř 200 tis. €. Podle průběžné zprávy po 3. čtvrtletí činil podíl ČR na dobrovolných příspěvcích OECD 0,5%, což je více než činí podíl ČR do řádného rozpočtu OECD (0,229%). Jako pozitivní je třeba také hodnotit fakt, že ČR své řádné i dobrovolné příspěvky hradila včas a neměla žádné nedoplatky. Dobrovolné příspěvky jsou uvedeny v tabulce:

Direktorát-aktivita	Dárce	Částka EUR
ELS-kompetence pro znalostní společnost	Nár. vzdělávací institut	12.196,-
ELS - politiky trhu práce	MPSV	45.800,-
CCNM - regionální program na JV Evropu	MZV	32.841,-
TDS - přehled teritoriálního rozvoje ČR	MMR	97.992,-
ENV - task force na implementaci environmentálního akčního plánu	MŽP	10.000,-
Celkem	-	198.829,-

2.4. Změny ve vedení OECD

- Do funkce **zástupkyně generálního tajemníka** byla schválena Berglind Ásgeirsdóttir z Islandu. Do její zodpovědnosti patří horizontální program udržitelného rozvoje, zdraví a direktoráty životního prostředí, vzdělávání, zaměstnanosti, práce a sociálních věcí.
- V roce 2002 ukončil funkci **generálního ředitele IEA** R. Priddle (působil ve funkci 8 let). Za jeho nástupce byl zvolen Claud Mandili z Francie.
- V srpnu 2002 byl do funkce **hlavního ekonoma** a ředitele ekonomického direktorátu jmenován J. Ph. Cotise z Francie.
- Dosavadní prezident **Rozvojového centra** J. Macedo byl potvrzen ve funkci do konce roku s tím, že na začátku příštího roku po změně zařazení rozvojového centra to bude funkce ředitele. Současně byl vypsan konkurs na nového ředitele, který by měl nastoupit v polovině roku 2003.

3. Nejvýznamnější akce OECD v roce 2002

3.1. Ministerské zasedání Rady OECD

Zasedání Rady OECD na ministerské úrovni (*Ministerial Council Meeting - MCM*) se konalo ve dnech 15.-16. 5.2002. Delegaci složenou ze zástupců MPO, MF, MZV, MŽP, MPSV, SM Ženeva a SM při OECD vedl náměstek ministra průmyslu a obchodu Jiří Maceška. Předsednickou zemí byla Belgie, vedená ministerským předsedou G. Verhofstadtem. Ústředním mottem zasedání bylo „*Partnerství pro růst a rozvoj*“. Hlavní témata jednání, odražená i v přijatém komuniké, byla následující:

Ekonomický výhled, posílení a urychlení ekonomického oživení. Z hodnocení vyhlídek světové ekonomiky v jednotlivých oblastech vyšel opatrný optimismus. Zdůrazněn byl význam

fiskální disciplíny a měnová politika by měla podporovat neinflační růst. Zmíněny byly i důsledky stárnutí obyvatelstva, potřeby penzijních reforem a problematika migrace. Za základ dlouhodobého růstu byly označeny strukturální reformy, kde Evropa a Japonsko zaostávají v pružnosti trhu práce a zavádění nových informačních technologií. Pozornost byla věnována i boji s terorismem. OECD má monitorovat jak se plní doporučení Studie o zdrojích růstu a Strategie zaměstnanosti.

Zajištění integrity a transparentnosti v mezinárodní ekonomice. V reakci na selhání korporací, problémy finančních trhů a penzijních fondů se OECD zabývala otázkou zvýšení důvěry investorů a domácností v základní principy fungování tržní ekonomiky. Zdůrazněn byl význam Principů OECD pro správu a řízení společností, vytváření nových standardů a aktivity OECD v boji s korupcí a praním špinavých peněz. OECD bude sledovat vývoj v oblasti správy a řízení v členských zemích v soukromém i veřejném sektoru. Diskutovalo se i o účasti nečlenských zemí v Úmluvě o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích a příslušné pracovní skupině.

Poslání a odpovědnost OECD. V této části byla podána informace o procesu racionalizace OECD, o zařazení řady nových priorit do jejího programu, jakož i nutnosti přistoupit k radikálnější reformě, která by zahrнула jak úlohu OECD mezi mezinárodními organizacemi, tak i strukturu orgánů, způsob řízení a rozhodování, financování z dobrovolných příspěvků. V diskusi bylo poukázáno na komparativní výhody organizace a potřebu dále pokračovat v reformě, ale zachovat její dosavadní standard a vysoká kritéria.

Obchod a rozvoj. Přestože se všichni hlásí k Rozvojovému programu z Dohá, praktiky některých zemí tomuto trendu neodpovídají. Kriticky bylo hodnoceno zavedení ochranných opatření USA a následně EU v oblasti oceli a zemědělství a odmítnuto využívání protekcionismu. Bylo poukázáno na odpovědnost zemí OECD za zajištění účinného fungování mnohostranného obchodního systému a členské země byly vyzvány, aby věnovaly pozornost zájmům rozvojových zemí. Pozitivně byly hodnoceny závěry konference v Monterrey o financování rozvoje, výsledek však bude záležet především na rozvojových zemích samotných i efektivnosti využitých zdrojů.

Spolupráce OECD s NEPAD. Během pracovního oběda proběhlo jednání s ministry pěti afrických zemí, členů styčného výboru. Iniciativa NEPAD byla přivítána a ve formě zvláštního prohlášení byly schváleny záměry na další rozvoj spolupráce v oblasti účasti afrických zemí na existujících Globálních fórech OECD, předávání zkušeností s mechanismem „peer review“, konzultací v oblasti efektivnosti rozvojové spolupráce.

Kromě komuniké byla přijata i **Deklarace o rozvoji**: *"Opatření OECD směrem ke společné rozvojové agendě"*. Deklarace vymezuje vizi a roli OECD v rozvojové spolupráci, konkrétně v oblasti posilování koherence politik pro rozvoj, podpory dobrého řízení (good governance) a budování kapacit v rozvojových zemích, zlepšení efektivnosti a zajištění adekvátního objemu pomoci, posílení partnerství a zodpovědnosti.

3.2. Fórum OECD 2002

Forum bylo tradičně nejvýznamnější mediální akcí seznamující širokou odbornou i laickou veřejnost s činností OECD. V roce 2002 proběhl již třetí ročník, který se tentokrát soustředil na fundamenty současné společnosti: růst, spravedlnost, vzdělání, a bezpečnost. ČR v bloku o udržitelném rozvoji reprezentovala Martina Motlová, náměstkyně ministra životního prostředí.

Forum 2002 přineslo následující doporučení pro politickou reprezentaci: a) překonat mezeru mezi bohatými a chudými; b) překonat mezeru mezi vzdělanými a těmi, kdo ke vzdělání nemají přístup; c) provádět odpovědný mix politik, které by zajistily nejen ekonomický růst, ale braly v úvahu i sociální a ekonomickou dimenzi. Do budoucna je záměrem ještě více svázat Forum OECD s paralelním zasedáním ministrů OECD.

3.3. Zasedání Výboru pro rozvojovou pomoc

Zasedání Výboru DAC **na ministerské úrovni** (HLM) se konalo ve dnech 15. - 16. května 2002 v Paříži a vedoucím delegace byl J. Přívratský, vrchní ředitel sekce multilaterální vztahů MZV. Zasedání potvrdilo pokračující trend, tj. zvýšenou pozornost, která je po událostech 11. září 2001 věnována rozvojové pomoci. Dalším tématem byla spolupráce OECD s africkými zeměmi (NEPAD). Program navazoval na Ministerské zasedání Rady OECD, která přiložila ke komuniké samostatnou *Deklaraci o rozvoji*. Tím se zvýraznila celková rozvojová dimenze činnosti OECD.

Zasedání DAC **na vyšší úrovni** (SLM) proběhlo ve dnech 12.-13. prosince 2002. Soustředilo se na tři okruhy témat: a) efektivnost pomoci (mj. schválilo tzv. *Good Practice Papers* a podpořilo opatření na zlepšení procesu *peer reviews*); b) otevřená globalizace (diskutovala se role ekonomického růstu, zdraví a prevence terorismu v boji proti chudobě); c) reforma OECD/DAC (nebylo dosaženo konsensu o změně struktury pracovních orgánů DAC). Během pracovního oběda a večere byly diskutovány výhledy oficiální rozvojové pomoci a tzv. globální veřejné statky. SM Paříž ve spolupráci s MZV na zasedání prezentovala dokument shrnující domácí aktivity na poli rozvojové spolupráce, jakož i pozici ČR k hlavním globálním tématům.

3.4. Zasedání energetických agentur

Řídící výbor **Agentury pro jadernou energii (NEA)** se v roce 2002 na svých dvou zasedáních zvýšenou měrou soustředil na oblast hospodaření s radioaktivními odpady a jaderné standardy v mezinárodním kontextu. Z hlediska ČR měly největší význam aktivity spojené s posuzováním jaderné bezpečnosti z pohledu dílčích standardů a bezpečnostních opatření, problematika trvalých úložišť (separace a transmutace aktinidů aj.). Významné byly rovněž práce související s vývojem nových pokročilých reaktorů zejména v součinnosti s Mezinárodním fórem pro vývoj reaktorů 4. generace (GIF) a v oblasti jaderného práva (revize Pařížské a Bruselské úmluvy o odpovědnosti za jaderné škody a další právní záležitosti). Na říjnovém zasedání Řídícího výboru NEA byla rovněž oficiálně přijata Slovenská republika za řádného 28. člena agentury.

Řídící Rada **Mezinárodní energetické agentury (IEA)** usilovala v průběhu roku 2002 o intenzivnější zapojení problematiky plynu do svých programů, což vyústilo do historicky prvního mezinárodního jednání IEA na vysoké úrovni o problematice plynu (*High-Level Gas Meeting*). Jedním z hlavních výsledků tohoto jednání byla výzva vládám členských zemí a jejich regulátorům založená na tom, že jednotlivé národní ekonomiky mohou nejlépe podpořit bezpečnost a plynulost svých dodávek plynu, pokud budou schopny zajistit kontinuální a předvídatelné fiskální, právní a regulační prostředí s co nejvyšší mírou transparentnosti. Zmíněné zasedání bylo rovněž významné z hlediska formulování klíčových aspektů pro zajišťování bezpečnosti dodávek plynu, majících vliv i na probíhající práce na novelizaci státní energetické politiky ČR.

3.5. Další sektorová zasedání

V oblasti **veřejné správy** se konala pravidelná schůzka řídicích představitelů "center vlády" (*Centres of Government - CoG*) v říjnu 2002 v Haagu. Jednání bylo zaměřeno především na roli státu a variabilní hranici mezi veřejným a soukromým sektorem. Doplňkové téma zasedání (modernizace veřejné správy) se stane hlavním tématem příštího zasedání CoG, které se uskuteční v roce 2003 ve Španělsku.

Pravidelných zasedání **Výboru pro hospodářskou soutěž** v roce 2002 a Globálního fóra pro hospodářskou soutěž v únoru 2002 se zúčastnil předseda Úřadu na ochranu hospodářské soutěže J. Bednář. Aktivita OECD v oblasti hospodářské soutěže se soustředily mimo jiné na potírání „*hard core*“ kartelů, na podporu soutěže v síťových odvětvích a mezinárodní spolupráci dozorových orgánů.

Ve **Skupině participantů** působila ČR v roce 2002 poprvé jako řádný člen *Konsensu OECD* (členství od 29. prosince 2001). Účast české strany ve sledovaném období byla oceněna zejména při formulování hlavních aspektů životního prostředí a jejich následného zapracování do schvalovacích systémů vývozních úvěrů. Na půdě OECD i Evropské komise byla rovněž pozitivně oceněna skutečnost, že ČR se zařadila mezi země, které v požadovaném čase a zejména odpovídajícím způsobem promítly tyto změny do svých národních norem resp. dílčích prováděcích předpisů.

Činnost **Obchodního výboru** byla úzce provázána s aktivitami WTO. I když většina analytických prací byla přijímána vesměs kladně jak v OECD tak ve WTO, jejich rostoucí vliv na negociační průběh obchodních jednání vyvolal diskusi nad úlohou OECD v tomto směru.

Zasedání **Výboru pro zemědělství** se uskutečnila v dubnu a listopadu 2002. Projednala tyto otázky: 1) reforma zemědělské politiky, 2) zemědělství a obchod, 3) udržitelnost rybníkářství. Důraz byl kladen na hodnocení dopadů politik, integrovanou analýzu domácích a obchodních zemědělských politik a vysvětlování dopadů minulých i v současnosti uplatňovaných politik členských zemí. V aktivitách zaměřených na nečlenské země je významnou prioritou práce OECD podpora *Rozvojové agendy z Doha* v rámci multilaterálních obchodních jednání WTO, tj. příspěvek reforem zemědělských politik a liberalizace obchodu k rozvoji nečlenských zemí.

Zasedání **Výboru pro politiku v oblasti životního prostředí** se uskutečnila v květnu a listopadu 2002 a věnovala pozornost přípravě a hodnocení WSSD. Výbor odsouhlasil, aby environmentální přehledy zemí, které se zúčastní programu partnerských iniciativ v rámci Implementačního plánu, monitorovaly také tuto činnost. Svého podzimního zasedání využil Výbor k zajímavým diskusím na téma zohledňování vlivů na životní prostředí, a se zástupci podniků, odborů a nevládních organizací.

Zasedání **předsedů statistických úřadů** zemí OECD (*High Level Group on Statistics*) se dne 13. června 2002 zúčastnila delegace vedená předsedkyní ČSÚ M. Bohatou. Zástupci ČSÚ se rovněž účastnili bezprostředně předcházejícímu zasedání *Konference evropských statistiků* (10.-12. května 2002). Jednalo se o jubilejní 50. plenární zasedání organizované Evropskou hospodářskou komisí OSN.

4. Hlavní oblasti práce OECD ve vztahu k ČR

4.1. Nové nástroje přijaté Radou OECD v roce 2002

Revidovaná Směrnice OECD pro bezpečnost informačních systémů a sítí. Revize desetileté směrnice představuje významný příspěvek OECD k aktuální diskusi o globální bezpečnosti. Sektor IT se od publikování původní směrnice z roku 1992 dynamicky změnil, na což reagoval Výbor pro informační, počítačovou a komunikační politiku (ICCP) zpracováním revidované směrnice s podtitulem „*Towards a Culture of Security*“. Směrnice se orientuje na devět stěžejních principů: uvědomění, odpovědnost, reakci, etiku, demokracii, hodnocení rizik, bezpečnostní schéma a jeho implementaci, bezpečnostní management a přezkoumání. Další činnost výboru ICCP se soustředí na rozšíření směrnice mezi odbornou i laickou veřejností a její efektivní implementaci. Významným počinem bylo přijetí rezoluce 57. Valného shromáždění OSN o bezpečnosti informačních systémů, která vychází právě z oněch devíti principů revidované směrnice OECD. Jedním ze spolunavrhovatelů rezoluce se stala i ČR.

Rozhodnutí Rady o výměně informací o zajišťovnách. Rozhodnutí o výměně informací o zajišťovnách je jedním z výsledků úsilí OECD o zlepšení dozoru nad finančními trhy. Přijetí rozhodnutí k zajišťovnám v roce 2002 znamenalo završení téměř desetiletého úsilí „*Skupiny vládních expertů k solventnosti v pojišťovnictví*“ o vytvoření systému výměny informací mezi dozorovými orgány, který by se týkal zajišťoven. Na základě tohoto rozhodnutí mají všechny členské země OECD stanovit národního koordinátora (většinou dozorové orgány pro oblast pojišťovnictví), který bude zodpovědný za výměnu informací. Předmětem spolupráce budou především informace týkající se podvodů, nesolventnosti či uvalení nucené správy na zajišťovny. Rozhodnutí dále upravuje procedurální otázky a potřebu zachování důvěrnosti některých neveřejných informací. Odvolacím orgánem pro porušování důvěrné výměny informací byl jmenován Pojišťovací výbor.

Doporučení Rady ke zlepšení ekologických kritérií u veřejných zakázek (*Improving the Environmental Performance of Public Procurement*). V lednu 2002 schválila Rada návrh Výboru pro životní prostředí, projednaný se Společnou pracovní skupinou pro obchod a životní prostředí, jehož cílem je podpořit rozvoj, obchodní využití a šíření výrobků a služeb veřejného sektoru méně škodlivých pro životní prostředí. Výrobky a služby veřejného sektoru se v rámci zemí OECD pohybují mezi 5-18% HDP a většinou mají na životní prostředí významný dopad (budovy, výstavba, dodávka elektřiny, zásobování vodou a kanalizace, doprava). Předpokládá se, že příklad veřejného sektoru bude postupně následovat i soukromý sektor. K nejdůležitějším bodům doporučení patří přijetí některých konkrétních kroků. Za nejdůležitější lze považovat promítnutí ekologických cen výrobků a služeb (tj. cen zohledňujících ekologické kritérium) do finančních, rozpočtových a účetních opatření a zhodnocení koncepce „zelenějšího“ nákupu veřejných statků, aby se ověřilo, zda jsou zároveň schopny ekonomického výkonu.

4.2. Akce organizované ve spolupráci s OECD a nebo za účasti jejích zástupců

Zástupci OECD M. Roeskau, ředitel direktorátu pro rozvojovou spolupráci (DAC), a J. B. de Macedo, president Rozvojového centra se jako řečníci zúčastnili **Konference o rozvojové spolupráci**, kterou v Praze organizovalo MZV dne 12. 9. 2002. Cílem konference bylo projednat

aktuální problémy a výzvy rozvojové spolupráce ČR a získat podporu při prosazování cílů *Koncepce zahraniční rozvojové pomoci ČR na léta 2002-2007*. Konference se účastnilo přes 200 zástupců domácí rozvojové platformy (resorty, akademické instituce, nevládní organizace, politici, média) i řada zahraničních hostů. Na pozadí konference se rovněž uskutečnilo bilaterální jednání M. Roeskau s představiteli MZV. SM Paříž organizačně spolupracovala při zajištění řečníků z OECD a dva její pracovníci se konference přímo účastnili.

Projekt Moravská Třebová-Jevíčko, který byl zaměřen na analytickou studii tohoto mikroregionu, byl zpracováván od roku 2001 a v roce 2002 byla provedena jeho finální examinace na půdě Výboru pro teritoriální rozvoj za přítomnosti 1. náměstka ministra MMR a starostů zainteresovaných obcí. Zpráva obsahuje celou řadu analytických pohledů a předkládá sadu zásadních doporučení, zejména v oblasti cestovního ruchu, podnikání a trhu práce. Jde o vůbec první takový projekt mezi Českou republikou a OECD a o pilotní aktivitu OECD na úrovni mikroregionu. Uvedený projekt se setkal s mimořádnou odezvou u členských zemí, zájem o jeho rozšíření jako vzorové studie projevila rovněž Evropská komise prostřednictvím svého programu „SAPARD“ ve všech 10 nově přistupujících zemích.

Zástupce OECD ředitel Direktorátu pro zemědělství a rybolov S. Tangermann se na pozvání VÚZE zúčastnil mezinárodního vědeckého semináře **Předvstupní strategie českého zemědělství na cestě do EU**, který se konal v Praze ve dnech 27.-28. 9. 2002. Vystoupil zde s příspěvkem „Rozšíření EU v oblasti zemědělství a proces WTO“. Při příležitosti své návštěvy jednal rovněž s ministrem zemědělství ČR Ing. Jaroslavem Palasem na téma předvstupních jednání ČR a spolupráce v OECD

14. zasedání **Programu pro mezinárodní hodnocení studentů (PISA)** 7.-9. 10. 2002, jakož i zasedání k programu indikátorů OECD (INES, kde se části A účastní aktivně ČR) hostilo v Praze MŠMT. Pan Barry McGaw, v té době čerstvě povýšený do funkce ředitele samostatného Direktorátu pro vzdělávání, se při této příležitosti setkal s prvním náměstkem ministryně školství V. Píčlem. Obě akce se podařilo úspěšně realizovat i přes zasažení ministerstva povodněmi.

Mezinárodní konference „**Společnost v procesu změn**“ proběhla ve dnech 12.-13.12. 2002 v Českém Krumlově pod záštitou OECD a MMR. Byla zaměřená na otázky možné spolupráce subjektů veřejné správy, hospodářského života a široké občanské společnosti, podílejících se na rozvoji místní a regionální ekonomiky. Konference se aktivně zúčastnili ministr pro místní rozvoj ČR, náměstek ministra vnitra ČR, zástupci Kanceláře prezidenta republiky ČR, představitelé akademické obce a univerzit, regionálních územních samospráv a řada dalších.

4.3. Examinátorská úloha ČR

ČR stejně jako ostatní členové OECD má možnost i povinnost při jednání jednotlivých výborů a pracovních skupin přispívat k formulování nejlepších doporučení u projednávaných problémů a proto vykonává v některých případech funkci examinátora. V roce 2002 plnila tuto úlohu u následujících přehledů:

- **Norska** při hodnocení regulatorních mechanismů Finska a Norska.
- **Slovenska** při projednávání prvního přehledu o životním prostředí.
- **Finska a Švýcarska** ve Výboru pro ekonomické přehledy (EDRC).

4.4. Funkce zástupců ČR v orgánech OECD

Funkční období **předsedkyně** EPOC, které mělo v řádném termínu skončit na jaře 2002, bylo H. Čížkové (MŽP) o rok prodlouženo, neboť k volbě nového předsedy by mělo dojít na jaře 2003.

Místopředsednická místa v EPOC v roce 2002 zastávali – E. Lippert (MŽP), pracovní skupina pro stav životního prostředí, H. Čížková (MŽP), řídicí skupina pro akční program životního prostředí v zemích střední a východní Evropy. K. Bláha (MŽP) byl člen řídicí skupiny pro vytvoření registru znečištění. P. Klíma (SM při OECD, MZV), působil ve funkci místopředsedy Výboru pro pohyby kapitálu a neviditelné operace (CMIT). Během ledna 2002 vykonával funkci úřadujícího předsedy.

Členem byra byl S. Beneš (MPSV) v pracovní skupině pro sociální politiku Výboru pro zaměstnanost, práci a sociální věci. J. Koucký (MŠMT) byl členem byra ve Výboru pro vzdělávání. J. Koucký je zároveň členem Řídicí strategické skupiny INES. Další zástupce MŠMT, prof. J. Kotásek, je v Řídicí radě pro výzkum a inovace ve vzdělávání (CERI). J. Marek (Úřad vlády ČR) je členem Řídicí rady čtyřletého (2000 - 2004) programu „Řízení biologických zdrojů pro udržitelné zemědělské systémy“, zaměřeného na stipendijní výměnu nadějných vědců a financovaného v rámci Výboru pro zemědělství a rybolov. Josef Mikulík, ředitel Centra dopravního výzkumu, Brno, je členem byra Řídicího výboru pro výzkum pozemní dopravy a intermodálních vazeb (RTR).

E. Paterová z Nejvyššího kontrolního úřadu zahájila od ledna 2002 svůj čtyřletý mandát v **kolegiu auditorů OECD**.

4.5. Obsazování míst v sekretariátě OECD

Ke dni 31. 12. 2002 pracovali v sekretariátu OECD na řádný kontrakt čtyři občané ČR (2 zemědělský direktorát, po jednom v Agentuře pro atomovou energii a v Mezinárodní energetické agentuře). Navíc D. Hájková pracuje v ekonomickém direktorátu v rámci programu "*Young Professionals*", což lze vzhledem k náročnosti a omezenému výběru do tohoto programu považovat za výrazný úspěch. SM Paříž rovněž ve spolupráci s MF zajistila na podzim 2002 krátkodobou stáž expertky MF L. Půlpánové, podílející se na přípravě ekonomického přehledu ČR. Další možností uplatnění občanů ČR jsou krátkodobé stáže. Během roku 2002 se na SM obrátilo celkem 6 zájemců se žádostí o umožnění stáže. SM Paříž zprostředkovala kontakt na oddělení lidských zdrojů OECD.

Ve srovnání s ostatními zeměmi je zastoupení ČR v sekretariátu podprůměrné, avšak je třeba zdůraznit, že OECD nepoužívá systém národních kvót a nábor je prováděn výlučně formou náročných výběrových řízení. Přesto SM vyvinula společně s velvyslanci ostatních střeoevropských zemí určitou přesvědčovací aktivitu vůči oddělení lidských zdrojů OECD. Standardní role SM Paříž pak spočívala v efektivním zprostředkování nabídek o volných pracovních místech potenciálním českým zájemcům. SM umístila trvalý odkaz na své webové stránky a rovněž zpřístupnila nabídky volných míst pro Národní kontaktní místo pro zaměstnávání občanů ČR v sekretariátech mezinárodních organizací (při MZV).

5. Působení ČR v jiných mezinárodních organizacích

5.1. Organizace v oblasti výstavnictví

Činnost **Mezinárodního úřadu pro výstavnictví (BIE)** probíhala v letošním roce ve znamení volby hostitelské země pro *EXPO 2010*. V neobvykle silné konkurenci mezi J. Koreou, Čínou, Ruskem, Polskem a Mexikem nakonec na zasedání BIE v Monaku v prosinci 2002 po čtyřkolových volbách zvítězila Šanghaj. Čínskou kandidaturu podporovala řada mezinárodních firem, které rozvíjejí své aktivity v tomto regionu a mají zájem předvést Šanghaj jako významné centrum pro mezinárodní obchod a investice. Rozhodnutí francouzské vlády o zrušení schválené mezinárodní výstavy v Seine-St.Denis 2004 nastolilo otázku, zda je BIE schopná vyhnout se takovému možnému nepříznivému vývoji v budoucnu.

5.2. Organizace v oblasti dopravy

Evropská konference ministrů dopravy (CEMT) uskutečnila ve dnech 29.-30. května 2002 v Bukurešti 86. zasedání Rady ministrů. ČR zastupovala delegace vedená ministrem dopravy a spojů J. Schlingem. Zasedání se zabývalo zásadními dopravněpolitickými otázkami s důrazem na vytvoření rovnováhy v jednotlivých dopravních sektorech (strategickým dopravním cílem je převedení části nákladní dopravy ze silnice na železnici a orientace na vyšší využití levnější vodní přepravy). Zvýšená pozornost byla věnována bezpečnosti v dopravě, boji proti terorizmu, problematice regionální dopravní infrastruktury na Balkáně a otázkám budoucí orientace CEMT. Bylo dosaženo názorové shody, že CEMT se bude zabývat širěji i leteckou a námořní dopravou. Organizace bude dále posilovat i spolupráci s asociovanými členy, regionálními dopravními organizacemi a dalšími mezinárodními organizacemi (OECD, EHK a OSN).

5.3. Organizace v oblasti vesmírného výzkumu

Evropská komunikační družicová organizace (EUTELSAT) uskutečnila 15. května 2002 v Paříži 30. shromáždění smluvních stran. Po rozdělení Eutelsat na mez. organizaci a akciovou společnost se vývoj v roce 2002 dotýkal především soukromé společnosti (mj. ztráta satelitu *Hot Bird 7* při nehodě rakety Ariane). Pokud jde o Eutelsat-mez. organizaci, k 28. listopadu 2002 byly splněny všechny právní podmínky a v platnost tak vstoupila upravená Konvence o Evropské telekomunikační družicové organizaci. ČR upravenou Konvenci ratifikoval již v roce 2000.

ČR dosud není členem **Evropské kosmické agentury (ESA)**, nicméně v souvislosti s blížícím se členstvím v EU usiluje i o členství v ESA. K podepsání přístupové smlouvy by mělo dojít v průběhu roku 2003.

5.4. Organizace v oblasti metrologie

Mezinárodní úřad pro míry a váhy (BIPM) a **Mezinárodní organizace pro legální metrologii (OIML)** neměly vzhledem k víceletému cyklu v roce 2002 žádná vrcholná zasedání. V roce 2003 se uskuteční Všeobecná konference pro míry a váhy. SM Paříž monitoruje platby

řádných příspěvků ČR do těchto organizací a příležitostně zasílá bulletiny a další odborné materiály příslušným gestorům.

5.5. Organizace v oblasti zemědělství

Aktivity **Mezinárodního úřadu pro vinnou révu a víno (OIV)** byly v roce 2002 poměrně rozsáhlé. Kulminovaly práce na etapách 3 a 5 projektu, ve dnech 24.-28. června se v Bratislavě konal 27. Světový kongres (příští, 28. kongres, bude hostit od 4.-9. června 2004 Vídeň). Dohodu o zřízení Mezinárodní organizace pro révu a víno ratifikovalo ke konci roku 17 zemí a lze předpokládat, že potřebných 31 ratifikací či listin o přistoupení bude uloženo v průběhu roku 2003 a nová organizace vznikne k plánovanému datu 1. 1. 2004.

70. Všeobecné zasedání **Mezinárodního výboru Mezinárodního úřadu epizootického** (pro nákazu zvířat, OIE) proběhlo v Paříži ve dnech 26.-31.5.2002. Vzhledem k tomu, že konference pěti regionálních komisí se obvykle konají jednou za 2 roky, na zasedání podala zprávu o své činnosti RK pro Střední východ, pro Asii, Dálný východ a Oceánii a pro Ameriku. Zvláštní pozornost věnovalo zasedání dvěma novým aktivitám OIE - prosperitě zvířat a potravinové bezpečnosti a přijalo doporučení k prioritám a úloze OIE v těchto oblastech na období 2002 – 2005. V průběhu roku 2002 se členská základna OIE rozšířila o Belize, Rovníkovou Guineu, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Rwandu a Surinam, na 162 zemí.

6. Výhled činnosti na rok 2003

6.1. Hlavní úkoly ČR v OECD v roce 2003

Dne 27. ledna 2003 bude projednán ve Výboru pro ekonomické přehledy (EDRC) **ekonomický přehled ČR**. Českou delegaci povede náměstek MF Z. Hrubý a zúčastní se jí dále zástupci MF, MPO, MPSV, MZdr, MZV, ČNB, VZP a ČKA. Na začátku března 2003 by měl být text připraven ke zveřejnění a počítá se s tiskovou konferencí na MF.

Na základě předběžných jednání bude počátkem roku 2003 zahájen projekt OECD **Přehled regulačních mechanismů Ruské federace**. Rusko se tak stane první nečlenskou zemí OECD, která projde multioborovým přehledem zaměřeným na analýzu regulačních mechanismů. Projekt vyvrcholí publikováním závěrečné zprávy a doporučení OECD.

Jako integrální pokračování studie Moravská Třebová - Jevíčko byl v roce 2002 mezi MMR a OECD podepsán nový projekt na vypracování **Regionální studie České republiky**, kterého dokončení a projednání na půdě Výboru pro teritoriální rozvoj se předpokládá v prosinci roku 2003.

V rámci tříletého horizontálního projektu Zdraví bude v roce 2003 dokončen **Přehled systému zdravotní péče v České republice**. ČR byla vybrána spolu s dalšími 5 zeměmi (Dánsko, Německo, Nizozemí, Velká Británie a Spojené státy) k účasti na části A projektu. V části B mimořádně zajímavý projekt lidské zdroje ve zdravotní péči, ke kterému se doposud (v roce 2002) přihlásilo 22 zemí. SM doporučuje připojení ČR ještě k projektu, který se zabývá finančními pobídkami lékařů a zdravotních sester a jejich dopadem, včetně mezinárodní migrace.

Vzhledem k očekávanému brzkému přijetí ČR do EU bude třeba věnovat během roku 2003 zvýšenou pozornost všem jednáním, jejichž agenda bude mít bezprostřední souvislost s **obchodní politikou EU**. Zejména se jedná o Pracovní skupinu pro zemědělskou politiku a trhy, Společnou pracovní skupinu pro zemědělství a obchod, Výbor pro rybolov a Společnou pracovní skupinu pro obchod a životní prostředí.

OECD přispěje k přípravám na **Světový summit OSN o informační společnosti (WSIS)**, jehož první část se uskuteční v prosinci 2003 v Ženevě. OECD je v této oblasti dlouhodobě aktivní a těží přitom ze svého multioborového charakteru. Především se to týká činnosti výborů DAC a ICCP. SM Paříž bude zprostředkováním výsledků těchto konferencí a odborných analýz OECD přispívat k přípravám ČR na WSIS.

6.2. Přehled významných akcí v roce 2003

Datum	Akce	Místo konání
15.-16.1	Globální fórum OECD/APEC o digitální ekonomice	Honolulu
6.-8.2.	Zasedání ministrů školství	Dublin
10-11.2.	Globální fórum pro hospodářskou soutěž	Paříž
4.-5.3.	Globální forum OECD o ekonomice založené na znalostech	Paříž
12.3.	Zasedání ECSS	Paříž
17.-23.3.	Globální vodní fórum, (ministerský segment 22.-23.	Kjóto
31.3.	Zasedání EPOC	Paříž
7.4.	Zasedání ŘR CERI	Paříž
7.-8.4.	Zasedání EPC	Paříž
22.-23.4	Zasedání DAC na ministerské úrovni	Paříž
23.-24.4.	Rada ministrů dopravy CEMT	Brusel
28.-29.4.	OECD Forum 2003	Paříž
28.-29.4.	Ministerské zasedání Řídící rady IEA	Paříž
29.-30.4	Ministerské zasedání Rady OECD	Paříž
18.-23.5	71. Všeobecné zasedání Mezinárodního výboru OIE	Paříž
13.-19.6.	83. Valné shromáždění OIV	Paříž
24.-26.6.	High-Level Meeting ministrů členských zemí OECD odpovědných za politiku regionálního rozvoje	Martigny
25.7.	Světové zemědělské fórum/přechodové ekonomiky	Paříž
17.-22.8.	21. mezinárodní chladírenský kongres	Washington
13.10.	22. všeobecná konference pro míry a váhy	Paříž

Dodatek: Komunikační činnost SM Paříž

Nedílnou součástí činnosti SM Paříž bylo zkvalitnění informační toků uvnitř i navenek a prezentace vůči široké veřejnosti. SM Paříž pokračovala v aktualizaci svých **webových stránek** (www.mzv.cz/oecd.paris), které mj. odkazují na výběrová řízení a tendry vypisované OECD a obsahují i další aktuální informace. Během roku 2002 přibyla k české a anglické také francouzská jazyková verze stránek.

V roce 2002 obdržela SM Paříž celkem 11 písemných či e-mailových dotazů nad rámec běžné pracovní činnosti (z toho 9 od občanů ČR a 2 od cizinců). V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o **svobodném přístupu k informacím**, byly všechny dotazy odpovězeny.

Pro bližší informace navštivte naše webové stránky:

**Stálá mise České republiky
při Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj**

40, rue de Boulainvilliers, 75016 Paris

Tel. (+33 1) 4050 1331

Fax: (+33 1) 4520 3554

e-mail: oezd.paris@embassy.mzv.cz

<http://www.mzv.cz/oezd.paris>

Jak a kdy nás najdete:

Metro: linka 9, stanice "La Muette" - 3 min. chůze (směr "Maison de la Radio")

RER: linka C, stanice "Boulainvilliers" - 1 min. chůze (směr "Maison de la Radio")

Bus: č. 22 a 52 (směr „Porte de St. Cloud“, „Pont de Sevres“) - přejít ulici

Prac. doba: pondělí až pátek 8.30 - 17.30